

JEGYZŐKÖNYV

Tárgya: A 2024/2025-ös MKE HÖK Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti Bizottság V. számú ülése.

Felvéve: 2025.02.26. 10:00-tól 12:30-ig

Helyszín: Budapest, Andrásy út 69-71, Magyar Képzőművészeti Egyetem, Könyvtár olvasóterem

Jelen voltak: Mellékelt Jelenléti ív szerint 3/7 fő szavazati jogú képviselő.

Levezető elnök: Bizzer I. Mátyás, HKSZMEB bizottsági elnök

Jegyzőkönyvvezető: Nagy Zoltán, küldöttgyűlési titkár

Meghívott vendégek:

Rónai Zoltán (ELTE) OTKA kutató

Derényi András OTKA kutató

Kádár Csobot Péter (Pannon Egyetem) OTKA kutató

Husszár Dániel (moderátor) a BME, ELTE, Corvinus almunija

Napirendi pontok:

1. “A magyar egyetemi modellváltások körülményei és tudnivalói általában, majd esetlegesen az MKE-re vetítve”, illetve “A tudatos egyetemi polgári lét közösségi, jogi és vitakészségbeli alapjai és feltételei”.
 - Bizzer I. Mátyás, levezető elnök felkonferálja az eseményt:
 - i. Beszélgetés az OTKA, a magyarországi modellváltások intézményi szintű kutatóival a modellváltásról, annak hatásairól és értékeléséről
 - ii. További jelenlevők: *Dóczi Gergely* *kancellár*, *Szuhačsev Dávid* *kancellári kabinetvezető*

A levezető elnök az ülést berekesztette. Az ülést megelőző legalább 8. napon az ülés meghívója emailen, név szerinti kiküldésre került az érintett MKE HÖK Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti Bizottságösszes szavazati jogú képviselője és egyéb meghívott résztvevői részére. Az ülés idejében annak Jelenléti ívét minden jelenlévő szavazati jogú képviselő aláírta (ezzel igazolva az ülés határozatképességét). A jegyzőkönyvvezető a jegyzőkönyvet elkészítette, iktatószámot igényelt hozzá, majd minden szükséges aláírást megjelölt és megkapott hozzá. A jegyzőkönyv továbbításra került az MKE HÖK Küldöttgyűlés titkárának, majd az ülés lefolyását követő 8 napon belül a bizottság tagjainak, Küldöttgyűlés esetén a Hallgatói Önkormányzat minden tagjának (értsd: az MKE

összes hallgatója) és a Doktorandusz Önkormányzat ügyvezető elnökének emailes kiküldésre került. A kiküldést követően 3 napos fellebbezési idő áll fenn a jegyzőkönyv megszavazott

Mellékletek:

1. számú melléklet: **Meghívó** (továbbá a meghívót 8 nappal az ülést megelőzően a meghívottaknak továbbító email) a Hallgatói Önkormányzat Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti Bizottságának 2025.02.26-i üléséről
2. számú melléklet: **Jelenléti ív** a Hallgatói Önkormányzat Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti Bizottságának 2025.02.26-i üléséről
3. számú melléklet: **Összefoglaló** a Hallgatói Önkormányzat Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti Bizottságának VI. számú 2025.02.26-i üléséről

Kelt.: Budapest, 2025.03.18.

Bizzer I. Máttyás
levezető elnök
(MKE HÖK Küldöttgyűlés
és MKE HÖK HKSZMEB
elnöke)

Németh Krisztina
MKE HÖK társelnöke és
HKSZMEB titkára

Nagy Zoltán
jegyzőkönyvvezető
(MKE HÖK Küldöttgyűlés
titkára)

A Magyar Képzőművészeti Egyetem
Hallgatói Önkormányzata
1062 Budapest VI. Andrásy út 69-71.
hok@mke.hu

MKE HÖK 2024/2025 HKSZMEB ülése
1. számú melléklet: Meghívó, 2025.02.26.
iktatószám: MKE/534-5/2025
1./2 oldal

A Magyar Képzőművészeti Egyetem
Hallgatói Önkormányzata
1062 Budapest VI. Andrásy út 69-71.
hok@mke.hu

MKE HÖK 2024/2025 HKSZMEB Bizottság ülése
1. számú melléklet: Meghívó, 2025.01.29-re
iktatószám: MKE/...../2024

MEGHÍVÓ

1. számú melléklet

A Magyar Képzőművészeti Egyetem Hallgatói Önkormányzata Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti Bizottságának 2025.01.29. napján tartandó nyilvános ülésére.

Összeállt az MKE Hallgatói Kerekasztalok 2024/2025/II. tanévi szemeszternyitó programsorozata, a meghívásokat mára minden felkért vendégünk elfogadta.

Témáink: "A magyar egyetemi modellváltások körülményei és tudnivalói általában, majd esetlegesen az MKE-re vetítve", illetve "A tudatos egyetemi polgári lét közösségi, jogi és vitakészségbeli alapjai és feltételei".

Helyszíneink: Az MKE Könyvtárának olvasóterme (a számítógépes), illetve Polónyi (feb. 19) videóhívására a Tanácsterem.

Időpontjaink:

- Január 29. szerda 10:00-12:30: Gyenge Zsolt — MOME (mint szintén egykaros, már KEKVA-modellre váltott, szintén művészeti egyetem)
- Február 5. szerda 10:00-12:30: Horányi Attila — a MOME 2024. december 31-én felszámolt Elméleti Intézetének volt vezetője
- Február 12. szerda 10:00-12:30: Eszterhai Marcell, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának (HÖÖK) elnöke
- Február 19. szerda 10:00-12:30: Dr. Polónyi István, oktatókutatónak — a magyarországi modellváltások makro-szemléleti kutatója
- Február 26. szerda 10:00-12:30: Kovács Gergely (Corvinus), Kádár-Csoboth Péter (Pannon E.) — a magyarországi modellváltások intézményi szintű kutatói ("Modellváltás a magyar felsőoktatásban - OTKA kutatás")

Tisztelettel meghívom a Magyar Képzőművészeti Egyetem Hallgatói Önkormányzata Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti Bizottságának **2025.01.29., szerda 10:00-tól 12:30-ig** tartandó nyilvános ülésre a Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtárába (1062 Budapest, Andrásy út 69-71.), melynek az 50%+1 (tehát 4) főnyi határozatképes szavazati jogú képviselőtestülete megjelenése híján pótalkalma ugyanott: 2025.01.29. 10:15.

Javasolt napirendi pontok:

1. Az ülést levezető elnök és jegyzőkönyvvezető jelölése és megszavazása
2. Az ülés határozatképességének megállapítása
3. Az ülés napirendi pontjainak kiegészítő javaslata és elfogadása
4. Nyílt körű interjú-beszélgetés Gyenge Zsolt (MOME) vendéggel
5. Egyebek

Az MKE HÖK Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti Bizottságának meghívott képviselői:

1. Bizzer István Mátyás	5. Nagy Zoltán
2. Bodnár Blanka Ilona	6. Németh Krisztina
3. Druzzsin Nikoletta	7. Off Luca Teodóra
4. Hullám Lili Nóra	

Az MKE HÖK Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti Bizottság azon tagjai, akik az ülésen nem tudnak személyesen megjelenni, képviseltethetik magukat egy jogi úton megbízott képviselőn keresztül. Az ülésen való részvétel lehetséges személyes formában a meghirdetett helyszínen, továbbá online értekezlet formájában (ami azonban megfelelő számú személyesen jelenlévő szavazati jogú képviselő híján az ülés határozatképességét nem eredményezheti), melynek a részleteit a bizottsági elnök az ülés napján küldi ki azoknak a képviselőknek, akik online részvételi szándékukat előre jelezték.

Kelt.: Budapest, 2025.01.21.

Németh Krisztina
MKE HÖK Hallgatói Kerekasztal SZMEB
elnöke

Bizzer István Mátyás
MKE HÖK Hallgatói Kerekasztal SZMEB
titkára

A Magyar Képzőművészeti Egyetem
Hallgatói Önkormányzata
1062 Budapest VI. Andrásy út 69-71.
hok@mke.hu

MKE HÖK 2024/2025 HKSZMEB ülése
2. számú melléklet Jelenléti ív, 2025.02.26.
iktatószám: MKE/534-5/2025

A Magyar Képzőművészeti Egyetem
Hallgatói Önkormányzata
1062 Budapest VI. Andrásy út 69-71.
hok@mke.hu

MKE HÖK 2024/2025 HKSZMEB ülése
2. számú melléklet: Jelenléti ív, 2025.02.26.
iktatószám: MKE/534-5/2025
1. oldal

JELENLÉTI ÍV

2. számú melléklet

a Hallgatói Önkormányzat MKE HÖK Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti
Bizottság V. számú ülése 2025.02.26-i üléséről

Név	Aláírás
Bizzer István Mátyás (tervezőgrafika specializáció, harmadév)	
Bodnár Blanka Ilona (intermédia, harmadév)	
Druzsín Nikolett (tervezőgrafika specializáció, negyedév)	
Hullám Lili Nóra (intermédia, másodév)	
Nagy Zoltán (képzőművészet-elmélet BA, elsőév)	
Németh Krisztina (intermédia, ötödév)	
Off Luca Teodóra (vizuális művészet BA, másodév)	

ÖSSZEFOGLALÓ

3. számú melléklet

a Hallgatói Önkormányzat Hallgatói Kerekasztal Szabályzat-módosító Eseti Bizottságának V. számú 2025.02.26-i üléséről

- Az OTKA bemutatása:
 - i. A modellváltás narratívájának, történetének és struktúrájának vizsgálatával foglalkozik Magyarországon. A csoport három éve működik, és a jelenlegi kutatási időszakukból még egy év áll rendelkezésükre. Céljuk, hogy a kutatási eredmények alapján tovább folytassák a munkát és publikációk formájában hozzájáruljanak a témához.
 - ii. A kutatócsoport tagjai felsőoktatási szakértők, mindegyikük 20-25 éves tapasztalattal rendelkezik a felsőoktatás területén. A modellváltást mind intézményi, mind kutatói szempontból elemzik. A csoporton belül széleskörű szakmai diverzitás mutatkozik, mivel a tagok különböző területekről érkeznek, többek között jogi és tanácsadói háttérrel, ami élénk szakmai vitákhoz és eltérő megközelítésekhez vezet mindez pedig a kutatói munka árnyaltságát és objektívitását teszi lehetővé.
 - iii. A kutatás során a csoport sajtóelemzéseket és interjúkat is készített annak érdekében, hogy feltárja a modellváltással kapcsolatos különböző szereplők – mint a kormányzati és intézményi döntéshozók, valamint a kuratóriumok – narratíváit, céljait és várakozásait.
- A beszélgetés összefoglalója:
 - i. A modellváltáson átesett felsőoktatási intézményekben bevezetett hatékonyságnövelő intézkedésekkel kapcsolatban a rendelkezésre álló források kevés konkrét eredményt említenek a versenyképesség növelése tekintetében. Az intézmények törekednek a működés hatékonyságának javítására, például teljesítményértékelési rendszerek alkalmazásával a bérezés területén, azonban ezek egyéni szintű megvalósítása nehézségekbe ütközik. A források szerint a megnövekedett pénzügyi források időnként csökkenthetik az intézmények hatékonyságnövelési törekvéseit. Kísérletek történtek a bevételek növelésére vagyonkezelés útján, azonban ezek széles körű eredményei egyelőre nem tapasztalhatók. Összességében az

- intézmények még a hatékonyságnövelési folyamat kezdeti szakaszában járnak, és a modellváltás önmagában nem eredményezett azonnali, jelentős fejlődést ezen a téren.
- ii. A modellváltás és a kuratóriumi döntések tekintetében az egyetemi polgárok jogorvoslati lehetőségei korlátozottak. A modellváltásról szóló döntés ellen általában nincs jogorvoslati lehetőség. A szenátus döntései esetében létezik jogorvoslati eljárás, azonban a kuratórium jogosult arra, hogy saját hatáskörében megvonja a szenátus döntési jogait. A kuratórium döntéseivel szemben általános jogorvoslati lehetőség nem biztosított, kivéve az egyéni munkajogi vagy hallgatói jogviszonyt érintő ügyeket, amelyekben a munkaügyi vagy a közigazgatási bíróság járhat el. A Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) rektorának esete rámutat arra, hogy a bíróság javaslatot tehet a kuratórium számára, azonban a döntés módosítására nem kötelezheti azt, amennyiben a kuratórium jogszerűen járt el. A jelenlegi mechanizmusok így nem nyújtanak érdemi jogvédelmet sem a modellváltással, sem a kuratóriumi stratégiai döntésekkel szemben.
- iii. A finanszírozási szerződések megújításával kapcsolatban az a várakozás, hogy a modellváltó intézmények esetében a jelenlegi, megnövelt finanszírozási szint sem marad fent, és további jelentős növekedés nem valószínű. A szerződések ötéves időtartamra kötnek, és a következő időszakra vonatkozóan a kuratóriumok, az intézmények és a minisztérium között egyeztetések zajlanak a tapasztalatok összegzése és a szükséges módosítások megvitatása érdekében. A finanszírozás mértéke nem csökkenhet 3%-nál nagyobb mértékben egyik ciklusról a másikra. Az infláció mértékét legfeljebb 8,5%-ig követi a finanszírozás, ezen felüli állami forrásbevonás azonban nem várható. A hallgatói ösztöndíjak összege nem kerül automatikusan valorizálásra, amely hosszú távon problémát jelenthet. Különösen az infláció és a hallgatói támogatások reálértékének csökkenése következtében a finanszírozás fenntarthatósága bizonytalanná válhat.
- iv. A modellváltás megítélése során meghatározó tényezőként értékelik annak kényszerpálya jellegét, mivel az állam egyértelműen ezt a működési struktúrát preferálja. Azok az intézmények, amelyek kimaradnak a modellváltásból, hátrányos

helyzetbe kerülhetnek a finanszírozás és a lehetőségek tekintetében. Kiemelten fontos lehet a finanszírozás és a fejlődés biztosítása érdekében történő pragmatikus kompromisszumok megkötése. Emellett lényeges, hogy a modellváltásról szóló döntés előkészítése és meghozatala közösségi alapokon nyugodjon, figyelembe véve a menedzselhető és nem menedzselhető kockázatokat. A kuratóriumi tagok személye és hozzáállása, valamint a kuratórium és az intézmény közötti hatásköri viszonyok tisztázása szintén meghatározó szempontok. Fontos továbbá a társadalmi misszió és az értékalapú működés megőrzése, ennek kockázatait alaposan mérlegelve.

- v. A modellváltás során lehetőség nyílhat több intézmény közös fenntartói struktúrájának kialakítására. Egy ilyen fenntartói modell előnye lehet, hogy a fenntartónak differenciáltabb szemléletmóddal kell rendelkeznie, jobban meg kell ismernie az egyes intézmények sajátos problémáit, és ezáltal kevésbé válhat szükségessé a közvetlen beavatkozás. A közös fenntartó működése során világossá válhat, hogy az egyes intézmények eltérő problémákkal küzdenek, ami egy összetettebb, kevésbé egyoldalú megközelítés alkalmazását eredményezheti.
- vi. A kuratóriumi tagok kinevezését számos tényező befolyásolhatja, azonban a rendelkezésre álló források alapján nincsenek szigorúan meghatározott kritériumok a kinevezésre vonatkozóan. A kezdeti kuratóriumi tagokat az állam nevezte ki, ezt követően a kuratórium önmaga újíthatja meg tagságát, a felügyelőbizottság ellenőrzési jogkörének fenntartása mellett. Az egyetemek számára biztosított a javaslattételi lehetőség, azonban nincs garancia arra, hogy ezen javaslatokat figyelembe veszik. A kuratórium összetétele alapvetően meghatározza annak működését és az intézménnyel való kapcsolatát. A kinevezések gyakran politikai szempontokat is tükrözhetnek, továbbá a kuratóriumi tagok megbízatása akár élethosszig is szólhat, ami jelentős mértékben korlátozza az elszámoltathatóságot és a befolyásolhatóságot.
- vii. Az egyetemek átalakítását célzó nemzetközi törekvések sikerességét több tényező befolyásolja, többek között az állami költségvetési igények és az intézményi autonómia iránti elvárások. Számos európai országban megfigyelhető az állam részleges vagy teljes kivonulása az egyetemek fenntartásából,

amelynek eredményeként külső irányító testületek befolyásolják az intézmények stratégiai és pénzügyi döntéseit. E tendencia különösen a posztoszocialista és közép-kelet-európai régióban figyelhető meg. Ugyanakkor számos országban az állami fenntartás továbbra is megmaradt. A reformok célja egyes esetekben az ágazati finanszírozás növelése és a működés hatékonyabbá tétele, míg más helyeken e folyamatok elmaradása eltérő okokra vezethető vissza, amelyekre a források nem térnek ki részletesen.

- viii. Nem egyértelmű, hogy kimutatható eredménybeli különbségek lennének az állami kivonulást megvalósító és a hagyományos fenntartási struktúrát megtartó intézmények között. A magyarországi modellváltás esetében elhangzott, hogy az új struktúra szakpolitikai eszközként szolgálhat az ágazati finanszírozás növelésére. Az autonómia és a finanszírozási igény közötti viszony összetett, mivel az állami fenntartástól való eltávolodás nem feltétlenül biztosítja a teljes intézményi önállóságot. A fenntartók és az uniós forrásokhoz való hozzáférés is jelentős befolyással bírhatnak az egyetemi döntéshozatalra. Magyarországon gyakran hangoztatott állítás, hogy az államtól való távolság növeli az autonómiát, azonban ezt a tényezőt az új fenntartói struktúrák viszonylatában szükséges vizsgálni.
- ix. A magyar felsőoktatási rendszerben az egyetemi autonómia, hatékonyság és finanszírozási források biztosítása több kihívással is szembesül. Az egyik legjelentősebb problémát a kuratóriumok sajátos jogi státusza jelenti, amely lehetővé teszi számukra az alapítói jogok gyakorlását, miközben döntéseikre nincs közvetlen ellenőrzési mechanizmus. Ennek következtében az intézmények döntéshozatali autonómiája korlátozottá válhat. A hatékonyságnövelési intézkedések tekintetében az egyetemek még a folyamat kezdeti szakaszában járnak, míg a rendelkezésre álló bőséges források olykor csökkenthetik a hatékonyság növelésére irányuló ösztönzőket. A modellváltás kezdetén megjelent a többletforrások biztosításának reménye, azonban a hosszú távú pénzügyi fenntarthatóság továbbra is kérdéses maradt.
- x. A nemzetközi gyakorlatban számos európai országban az egyetemek irányítását külső tagokból álló testületek látják el, míg egyes helyeken, például Spanyolországban és az Egyesült

Királyságban, szövetkezeti formák alkalmazásával kísérleteznek a hatékonyság növelése érdekében. Magyarországon a több intézményt magában foglaló fenntartói struktúra szintén lehetséges megoldást jelenthetne.

- xi. A kuratóriumok működésének szabályozása nem feltétlenül biztosítja az átláthatóságot. Míg egyes kuratóriumok nyilvános honlapot üzemeltetnek és üléseik dokumentációját elérhetővé teszik, más esetekben a döntéshozatal transzparenciája nem garantált. A kuratóriumok működésére vonatkozó külső előírások hiánya miatt a döntéshozatali folyamatok elszámoltathatósága is kérdéses.
- xii. A felsőoktatási intézmények vezetőinek kinevezésére vonatkozó szabályozás Magyarországon eltér a nemzetközi jogi normáktól. A kuratóriumok az egyetemektől független jogi személyiséggel rendelkeznek, és széles körű jogosítványokkal bírnak, beleértve a vezetői kinevezések meghozatalát is. Más országokban a döntéshozó testületek gyakran az egyetemi közösség részét képezik, amely lehetőséget biztosít a belső kontroll gyakorlására. A kuratóriumok és az egyetemi szenátus közötti esetleges eltérések feszültségekhez vezethetnek, és csökkenthetik az egyetemi autonómiát. Példa erre a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem rektorának kinevezése körüli vita.
- xiii. A modellváltás melletti érvek között szerepel a növekvő állami finanszírozás lehetősége, míg az ellenérvek között az autonómia csökkenése, a kuratóriumok függetlensége és az intézményi identitás esetleges feladása is említésre kerül. Az intézmények számára kiemelt jelentőséggel bír az átalakulás kockázatainak és előnyeinek alapos mérlegelése, a közösségi vélemények figyelembevétele, valamint a menedzselhető és nem menedzselhető kockázatok beazonosítása. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem példája rávilágít arra, hogy egyes intézmények a modellváltásból fakadó veszteségeket meghatározónak ítélik a potenciális előnyökkel szemben.
- xiv. Egyes esetekben a kuratóriumok olyan kötelezettségeket vállaltak, amelyek az egyetemek szakmai működését ellehetetlenítették vagy nehezen teljesíthető helyzetet teremtettek. Ilyen például a hallgatói létszám aránytalan növelése vagy a lemorzsolódás csökkentésére tett irreális vállalások. Az ilyen

- döntések pénzügyi veszteségeket eredményezhetnek, illetve a diplomák munkaerőpiaci értékének csökkenéséhez vezethetnek.
- xv. A kuratóriumi tagok kiválasztásának kritériumai Magyarországon nem rendelkeznek szigorú szabályozással. Az elsődleges kinevezéseket az állam végezte, majd a kuratóriumok saját hatáskörükben újíthatják meg összetételüket. Bár az egyetemek számára lehetőség nyílik javaslattételre, ezek elfogadása nem garantált. A teljesítményindikátorok szerepet játszhatnak az oktatói bérezésben, mivel egyes javadalmazási elemek teljesítményalapúak. A források azonban nem részletezik, hogy a hallgatói ösztöndíjak tekintetében milyen szerepet játszanak ezek az indikátorok, csupán azt említik, hogy az ösztöndíjak valorizációja nem biztosított. A teljesítményközpontú finanszírozás esetenként oda vezethet, hogy az intézmények túlzottan az indikátorok teljesítésére koncentrálnak, háttérbe szorítva a hosszú távú stratégiai célokat.